

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Jurist

Camilla Hägglund

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 156

Riksdagens justitieombudsmans begäran om utredning och yttrande.

ÅLR 2017/5699

717 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga**.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
UTLÅTANDE	717 Rk1a	2 (2)

Datum	Dnr
30.10.2017	ÅLR 2017/5699

Riksdagens biträdande justitieombudsman
00102 RIKSDAGEN

Hänvisning
EOAK/4001/2017

Kontaktperson
Camilla Hägglund

Ärende
UTREDNING OCH YTTRANDE

Riksdagens justitieombudsmans begäran om utredning och yttrande

Klaganden har den 11 juni 2017 tillställt justitieombudsmannen ett klagomål som gäller Ålands polismyndighets förfarande i samband med en förundersökning gällande intrång i Ålands hälso- och sjukvårds patientjournalssystem. Klaganden hänvisar till ett brev som skickats ut till över 300 målsäganden. I brevet anges den misstänkta vid namn. Det framgår inte av brevet att uppgifterna om förundersökningen är sekretessbelagda och att mottagaren av brevet inte får sprida uppgifter som framgår av det. Enligt klaganden har innehållet i brevet offentliggjorts upprepade gånger på privatpersoners Facebooksidor.

Med anledning av klagan har justitieombudsmannen den 13 juli 2017 uppmanat Ålands landskapsregering att inkomma med en utredning för prövning av klagomålet och inkomma med ett yttrande i ärendet. Av utredningen bör särskilt framgå varför det ansågs vara nödvändigt att nämna den misstänkta vid namn i brevet. Har förfarandet varit i strid med bl.a. förundersökningsprinciperna i kapitel 4 i förundersökningslagen eller handlingars offentlighet/landskapets offentlighetslag? Finns det orsak att informera mottagarna om sekretessen? Kunde något annat alternativt förfarande ha varit motiverat?

Utredningen och utlåtandet ska lämnas senast 6.10.2017, vilket per telefon har förlängts till 31.10.2017.

Ålands polismyndighets utredning

Ålands landskapsregering har den 8 augusti 2017 begärt utlåtande från Ålands polismyndighet gällande biträdande justitieombudsmannens begäran. Ålands polismyndighet har inkommit med utredning den 6 oktober 2017.

Ålands polismyndighets utlåtande innehåller ett utlåtande av ärendets undersökningsledare Olof Lindqvist. Polismyndigheten anför i sitt utlåtande att man utgått från förundersökningslagens partsoffentlighet, där parten har rätt att ta del av information som berör denne och har rätt att få veta vem som är motpart i ärendet. Man konstaterar vidare att man i samråd med åklagaren beslutat att genomföra hörandet genom utskick till de berörda. Offentligheten gällande logguppgifterna hade diskuterats med åklagaren som ansåg att det inte fanns uppgifter i loggen som krävde sekretess.

Polismyndigheten konstaterar vidare att man på myndigheten utgått från att uppgifterna kan lämnas ut till part men med facit i hand skulle man i utskicket ännu särskilt ha kunnat påpeka att ärendet är ett förundersökningsärende som inte är allmänt offentligt och som målsägandena således inte får yttra sig om.

Polismyndigheten har i sin bedömning utgått från partsoffentligheten och anser inte att man agerat i strid med förundersökningsprinciperna eller offentlighetslagstiftningen då partsoffentlighet innebär offentlighet enbart för parterna och det inte fanns omständigheter som skulle ha försvårat utredningen. Polismyndigheten kunde inte räkna med att målsägandena sprider informationen på nätet. Då antalet målsägande var många ansågs ett massutskick vara det mest processekonomiska och tidsbesparande sättet att komma i kontakt med målsägandena. Detta förfarande förankrades också med åklagaren efter diskussioner om alternativa förfaringsätt. Med tanke på det skedda och den eventuella olägenhet som orsakats den misstänkta anser polismyndigheten att man noggrannare kunde ha informerat mottagarna om innebörden i partsoffentlighet i stället för att ha förlitat sig på mottagarnas egen bedömningsförmåga. Slutligen konstaterar polismyndigheten att även om omständigheterna inte kan rättas till i detta ärende tas det i beaktande vid framtida övervägningar i fråga om massutskick.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att polismyndigheten i samråd med åklagaren har tagit beslutet att genomföra hörandet genom ett utskick. Såsom polismyndigheten har påpekat har man utgått från partsoffentligheten vid det skriftliga hörandet. Att namnet på den misstänkta finns återgett i brevet som skickats ut torde inte innebära någon ytterligare olägenhet eftersom samtliga målsäganden även har fått ett utdrag med logguppgifter från patientjournalssystemet där namnet på den misstänkta framgår. Det bör också beaktas att det är väsentligt för målsäganden att få veta vem som misstänks för brottet för att kunna bedöma den kränkning målsägandena utsatts för och till denna del är det nödvändig information för målsägandena. Det är trots allt så att upplevelsen av en kränkning är subjektiv och kan i stor grad påverkas av vem som utfört den. Till den delen anser landskapsregeringen att polismyndighetens förfarande har varit i enlighet med gällande bestämmelser.

I ärendet har, enligt klaganden, sekretessbelagda förundersökningsuppgifter spridits på nätet vilket har inneburit en olägenhet för den misstänkta. Det är landskapsregeringens uppfattning att polismyndigheten borde ha upplyst målsägandena om förundersökningssekretessen i samband med att brevet skickades ut.

Gällande valet av förfarandet har polismyndigheten diskuterat med åklagarmyndigheten och har gemensamt kommit fram till att ett utskick per brev är mest processekonomiskt. Landskapsregeringen har ingen anledning att göra någon annan bedömning än vad myndigheterna har gjort till denna del.

Landskapsregeringen hänvisar i övrigt till Ålands polismyndighets utredning och bifogar denna för ärendets fortsatta behandling av justitieombudsmannen.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

BILAGA:

Ålands polismyndighets utredning av den 2.10.2017